

PANEVĖŽIO APSKRITIES
GABRIELĖS PETKEVIČAITĖS-BITĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA

2025 M. EDUKACINIŲ VEIKLŲ ORGANIZAVIMO IR PRITAIKYMO VARTOTOJŲ POREIKIAMS ANALIZĖ

Parengė edukacijų koordinatore dr. Rasa Railaitė

2025

TURINYS

ĮVADAS	3
PAGRINDINĖS ĮŽVALGOS	4
BIBLIOTEKOS 2025 M. VYKDYTOS EDUKACINĖS VEIKLOS APŽVALGA	5
2025 M. DALYVIUS LYDINČIŲ ASMENŲ GRĮŽTAMOJO RYŠIO VERTINIMO REZULTATAI	8
GALIMOS EDUKACINIŲ VEIKLŲ ORGANIZAVIMO IR PRITAIKYMO VARTOTOJŲ POREIKIAMS TOBULINIMO 2026 M. KRYPTYS	14

Ivadas

Kultūrinės edukacijos paslaugų teikimas – tai viena iš Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos (toliau – Biblioteka) vykdomų funkcijų, kuri susilaukia didelio Panevėžio bei aplinkinių miestų ir miestelių gyventojų susidomėjimo. Gyventojams siūlomos įvairios nemokamos edukacinės programos bei kultūros paso paslaugos, kuriose dalyviai kviečiami artimiau pažinti literatūrą, knygų įvairovę, tyrinėti pasakojimo meną, ugdyti medijų ir informacinio raštingumo kompetencijas, geriau pažinti žymius krašto žmones, juos supantį pasaulį ir pan.

Organizuojant edukacinę veiklą bibliotekoje nuolat stengiamasi, kad edukacijos būtų kokybiškos, veiklos atitiktų dalyvių amžiaus specifiką, ugdytų įvairias kompetencijas, o veiklose integruojamos priemonės būtų pritaikomos kūrybiškai. Siekiant užtikrinti aukštesnę šių paslaugų kokybę, nuo 2023 m. sistemiškiau pradėtos vykdyti edukacines veiklas užsakančių bei dalyvius lydinčių asmenų (ugdymo specialistų, grupių vadovų) grįžtamojo ryšio apklausos. Šie asmenys edukacinės veiklos pabaigoje kviečiami raštu užpildyti numatytos formos grįžtamojo ryšio anketą, sudarytą iš dešimties uždaro bei atviro tipo klausimų. Šiais klausimais siekiama išsiaiškinti, kaip edukacijos dalyvius lydintys asmenys vertina bibliotekos siūlomos edukacinės veiklos kokybę, nustatyti teigiamus ir tobulintinus jos aspektus bei identifikuoti tikslinių auditorijų lūkesčius ir galimas tolimesnes edukacinės veiklos organizavimo kryptis.

Šiame dokumente apžvelgiami 2025 m. grįžtamojo ryšio vertinimo rezultatai. Per 2025 m. surinktos 349 kokybiškai užpildytos grįžtamojo ryšio anketos. Anketos, kuriose atsakyta į mažiau nei pusę klausimų, nebuvo įtrauktos į šį vertinimą. Anketos duomenų apdorojimui, analizei ir vizualizacijai pasitelkta „MS Excel“. Rengiant ataskaitos tekstą, sisteminant informaciją naudotas dirbtinio intelekto įrankis „M365 Copilot“. Analizei atlikti naudoti nuasmeninti apklausoje dalyvavusių respondentų duomenys.

Pagrindinės įžvalgos

- Susidomėjimas bibliotekos siūlomomis edukacinėmis veiklomis 2025 m. išliko aukštas.
- Bibliotekos siūlomas edukacines veiklas išbando tiek nauji lankytojai, tiek į veiklas grįžtantys dalyvavimo patirtį jau turintys asmenys. Naujų ir grįžtančių edukacijos dalyvių lydinčių asmenų santykis 2025 m. siekė 36/64 proc.
- Bibliotekos siūlomos edukacinės veiklos daugiausiai (98 proc.) pateisina dalyvių lūkesčius, beveik pusei jų (47 proc.) dalyvavimo edukacinėje veikloje patirtis pranoko lūkesčius.
- Įspūdį paliekančios edukacinės veiklos organizavimas apima kelis kertinius elementus:
 - Edukacijos ašis – puikius bendravimo įgūdžius turintis, dalyvių sudominti ir įtraukti gebantis profesionalus edukatorius.
 - Edukacinės veiklos planavimo etape ypač svarbu tinkamai pasirinkti veiklų formatą, suderinti skirtingų dalykų integraciją, užtikrinti veiklų dinamiškumą, interaktyvumą, susieti užduotis su realiomis gyvenimiškomis situacijomis bei integruoti žaidybinius elementus, leidžiančius dalyviams informaciją įsisavinti per žaidimą.
 - Kiekvieno edukacijos dalyvio aktyvus įtraukimas į veiklą – tai svarbi sąlyga rengiant edukacinės programos veiklos planą.
 - Edukacinės veiklos sėkmę nulemia ne tik veiklos įgyvendinimas, tačiau taip pat veiklos idėja, pasirinkta aktuali edukacinės veiklos tema, kuri sudaro galimybes pritaikyti jau turimas žinias bei ugdyti įvairias dalyvių kompetencijas.
 - Edukacinės aplinkos atmosfera, kūrybiškas priemonių pritaikymas taip pat yra svarbūs edukacinės veiklos organizavimo aspektai.
- Didžioji dalis edukacijas lydinčių ugdymo specialistų, grupių vadovų, dalyvavusių tyrime, patvirtino, kad edukacijų metu naudojami metodai ir pristatomas turinys atitiko dalyvių amžiaus specifiką. Taip pat daugumos nuomone siūlytos edukacinės veiklos buvo tinkamos trukmės.
- Beveik 8 iš 10 respondentų nuomone, siūlomos edukacinės veiklos įtraukė visus edukacijos dalyvius.
- Daugumos respondentų nuomone, organizuojamose edukacinėse veiklose dalyviams nebuvo sudėtingiau suprantamų ar neaiškiai pateikiamų dalykų. Vertinimo metu sulaukta kelių pasiūlymų dėl galimo veiklų patobulinimo, į kuriuos bus atsižvelgiama tobulinant siūlomas edukacines veiklas.
- Vertinime dalyvavę respondentai aktyviai dalinosi pageidaujamomis naujų edukacinių veiklų temomis, susisteminius rezultatus išskirtos kelios tematinės grupės.

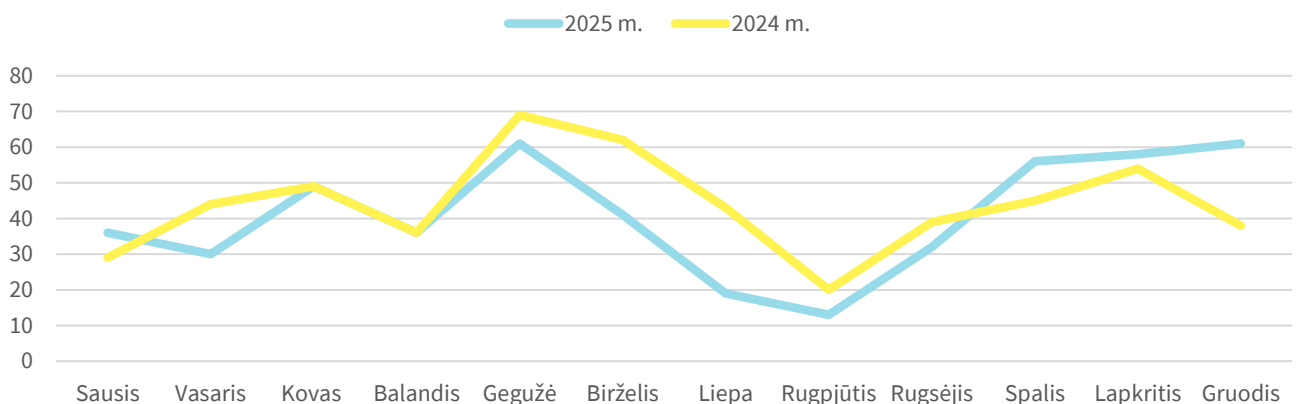
Bibliotekos 2025 m. vykdytos edukacinės veiklos apžvalga

Bibliotekoje siūlomas platus spektras nemokamų ir kultūros paso edukacinių programų, kurios yra skirtos tiek jaunesnėms, tiek vyresnėms tikslinėms auditorijoms. Siūlant šias edukacines programas biblioteka taip pat prisideda prie įvairių tarptautinių ir nacionalinių iniciatyvų įgyvendinimo (žr. 1 pav.).

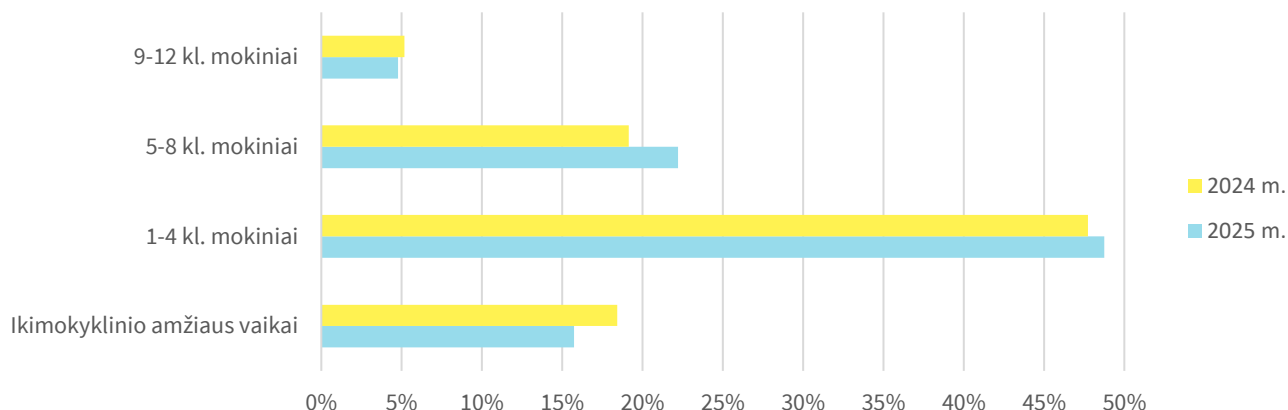
1 pav. Tarptautinės ir nacionalinės iniciatyvos, kurių įgyvendinimo metu bibliotekoje siūlomos edukacinės veiklos

Edukacinių veiklų apimtys. 2025 m. edukaciniuose užsiėmimuose dalyvavo daugiau nei 8000 dalyvių. Šis rodiklis buvo truputį mažesnis nei praėjusiais metais, tačiau ženkliai didesnis nei 2023 ar 2022 m. (2023 m. – 6681 dalyvis, 2022 m. – 6302 dalyviai). Edukacinių veiklų užsakymų sezoniskumas 2025 m. išliko panašus kaip ir 2024 m. (žr. 2 pav.). Aktyviausiai edukacinės programos buvo lankomos gegužės ir spalio–gruodžio mėn., kuomet per mėn. suorganizuota 60 ir daugiau edukacinių užsiėmimų.

2 pav. 2024 m. ir 2025 m. vykdytų edukacinių programų skaičius per mėn.

Vertinant vykdytų edukacinių programų skaičiaus pasiskirstymą pagal tikslines auditorijas/amžiaus grupes, nustatyta, kad pagrindiniai bibliotekos siūlomų edukacinių programų dalyviai yra 1–4 kl. mokiniai, kurie 2025 m. sudarė beveik pusę (49 proc.) visų edukacinių veiklų dalyvių. Antroje vietoje pagal dalyvavusiųjų skaičių atsidūrė 5–8 kl. mokinių grupė (22 proc.), pralenkusi prieš metus šioje pozicijoje buvusią vaikų iki 7 metų dalyvių grupę. Lyginant su 2024 m., dalyvių grupių pasiskirstymo tendencijos išliko panašios (žr. 3 pav.).

3 pav. 2024 m. ir 2025 m. vykdytų edukacinių programų skaičius per mėn.

Edukacinių veiklų tematinės kryptys. Edukacinių programų temų atranka bibliotekoje vykdoma įvertinant visuomenės gyvenimo aktualijas bei tikslinių grupių išsakomus poreikius. Žvelgiant į 2025 m. siūlytų edukacinių programų temas, galima išskirti kelias pagrindines tematinės kryptis:

➤ **Sensoriniai skaitymai.** Jau kelerius metus vykdomi sensoriniai skaitymai tapo neatsiejama bibliotekos edukacinės veiklos dalis. Kasmet vis papildant pasiūlymus naujomis edukacijomis, 2025 m. edukacijas užsakantys asmenys galėjo rinktis iš 6 galimų sensorinių skaitymų istorijų.

➤ **Pasakojimo (sensorinio pasakojimo) edukacinės programos.** Puoselėjant pasakojimo meno tradicijas bei į jas integruojant sensorinių pojūčių elementus, 2025 m. dalyviai galėjo šiek tiek kitaip pažvelgti ne tik į kūrinius „Eglė, žalčių karalienė“ ar „Jūratė ir Kastytis“, taip pat pajusti „Legendą apie Neringą“, dalyvauti kitose jau pamėgtose pasakojimo edukacijose.

➤ **Dirbtinio intelekto panaudojimu grindžiamos edukacinės programos.** Bibliotekoje vykdytos edukacinės programos sietos ne tik su tradicijomis, tačiau stengtasi integruoti šiuolaikines inovacijas. Dėmesys sutelktas į dirbtinio intelekto teikiamas galimybes. 2025 m., panaudodami įvairias dirbtinio intelekto programas edukacijoje „Knygų atraDimai“, dalyviai kūrė perskaitytų knygų pristatymus, o edukacijoje „Kai knygos uždainuoja“ tapo muzikos ir dainų kūrėjais.

➤ **Medijų ir informacinio raštingumo kompetencijas ugdančios edukacinės programos.** Edukacinė programa „Mirkt detektyvai pasakose“ dalyvius kvietė ugdyti medijų ir informacinio raštingumo kompetencijas bei kritiškai pažvelgti net į gerai pažįstamas pasakas, kuriose slepiasi su medijų raštingumu susijusios problemos. Edukacijoje „MIRKT ir aišku“ dalyviai

mokėsi kritiškai vertinti vaizdinę informaciją, skirti tikrą informaciją nuo melagingos, aiškinosi, kuo faktas skiriasi nuo nuomonės, internetiniai troliai nuo elfų ir pan.

➤ **Tvarumo principais grindžiamos edukacinės programos.** 2025 m. aktyviau pradėta plėtoti nauja, tvarumo principais, grindžiama edukacinių veiklų kryptis. Veiklas užsakantiems asmenims pasiūlytos 2 naujos edukacinės programos „Ekoarchitektai: atkurk pusiausvyrą“ bei „Bitutės misija – švari planetą“. Šių veiklų metu dalyviai sprendė įvairias ekologines ir tvarumo situacijas, rinkosi tvariausius sprendimus, kūrė pavyzdinį tvarų miestą, per praktinę veiklą mokėsi pritaikyti atliekų rūšiavimo principus.

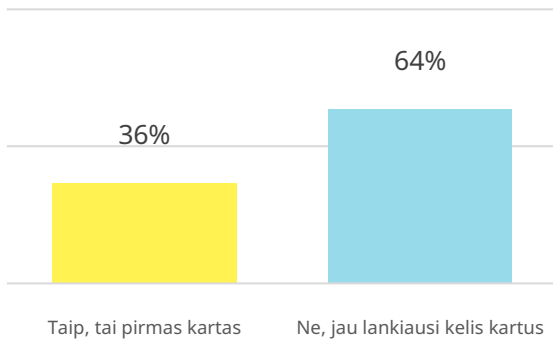
Šios tematinės kryptys atsispindi ir žvelgiant į **edukacinių programų, kurios 2025 m. sulaukė daugiausiai dalyvių, penketuką:**

1. „*Sensoriniai skaitymai*“ (pravestos 106 edukacinės programos, kuriose dalyvavo 1553 dalyviai);
2. *Sensorinė pasakojimo edukacija „Legenda apie Neringą“* (pravestos 56 edukacinės programos, kuriose dalyvavo 972 dalyviai);
3. „*Mirkt detektyvai pasakose*“ (pravestos 25 edukacinės programos, kuriose dalyvavo 501 dalyvis);
4. „*Režisieriaus Juozo Miltinio autentiškoje aplinkoje*“ (pravesta 30 edukacinių programų, kuriose dalyvavo 481 dalyvis);
5. „*Ekoarchitektai: atkurk pusiausvyrą*“ (pravestos 25 edukacinės programos, kuriose dalyvavo 472 dalyviai).

Apibendrinant, 2025 m. bibliotekoje aktyviai vykdyta kultūrinės edukacijos veikla, kuria stengtasi atliepti įvairių tikslinių auditorijų poreikius. Atsižvelgiant į tai, kitame skyriuje aprašomi 2025 m. vykdyto edukacijos dalyvių lydinčių asmenų grįžtamojo ryšio vertinimo rezultatai, leidžiantys įvertinti esamą padėtį bei numatyti galimas veiklos tobulinimo kryptis.

2025 m. dalyvius lydinčių asmenų grįžtamojo ryšio vertinimo rezultatai

Apklausiant edukacijų dalyvius lydinčius asmenis 2025 m. iš viso surinkti 349 kokybiškai užpildyti grįžtamojo ryšio klausimynai, kuriuose dalyviai išreiškė savo nuomonę apie vykusią edukacinę veiklą bei pateikė siūlymus ir pageidavimus dėl edukacinių veiklų tobulinimo.

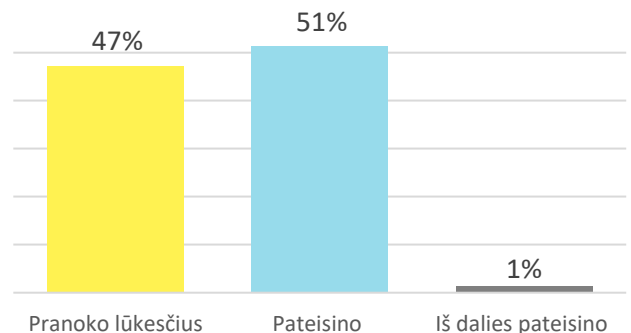

4 pav. Ar mūsų bibliotekos siūlomose edukacijose lankotės pirmą kartą? (N=340)

Pirmuoju grįžtamojo ryšio anketoje pateiktu klausimu siekta išsiaiškinti, ar edukacijos dalyviai jau yra susipažinę su bibliotekos siūlomomis programomis ir turi dalyvavimo jose patirties. Atsižvelgiant į tai, vertinimo metu ugdymo specialistų bei kitų edukacijų dalyvių grupes lydinčių asmenų klausta „**Ar mūsų bibliotekos siūlomose edukacijose lankotės pirmą kartą?**“. Rezultatai parodė, jog 64 proc. – tai sugrįžtantys asmenys, kurie jau yra išbandę mūsų bibliotekos siūlomas edukacines programas. Galima daryti prielaidą,

jog ankstesnė dalyvavimo patirtis, skatina sugrįžti ir apsilankyti bibliotekoje dar kartą išbandant naujas edukacines programas. Siūlomos edukacinės programos ir vykdoma komunikacija pritraukia naujas auditorijas. Rezultatai rodo, jog 36 proc. arba 124 edukacijose dalyvavę ir grįžtamojo ryšio anketą pildę asmenys bibliotekose edukacinėse programose lankėsi pirmą kartą. Tai rodo gana didelį naujų auditorijų domėjimąsi bibliotekos siūlomomis edukacinėmis programomis. 6 respondentai nepateikė atsakymo į šį klausimą.

Organizuojant edukacines veiklas ypač svarbu atliepti edukaciją užsakančių ir joje dalyvaujančių asmenų lūkesčius, kurie gali būti susiję su įvairiais edukacinės veiklos aspektais – forma, turiniu, veiklų įvairove, jų tinkamumu skirtingoms amžiaus grupėms, kokybe ir pan. Atsižvelgiant į tai, respondentų klausta „**Ar edukacija pateisino jūsų lūkesčius?**“. Daugiau nei pusė (51 proc.) respondentų nurodė, jog edukacija pateisino jų lūkesčius, o dar 47 proc. pažymėjo, jog edukacija pranoko jų lūkesčius. Vertinant rezultatus taip pat pastebėta, jog pirmąjį kartą edukacinėse veiklose dalyvaujantiems asmenims edukacinė programa dažniau pranoko jų lūkesčius. Tai leidžia daryti prielaidą, kad ši patirtis paskatins juos grįžti ir naudotis kitomis bibliotekos siūlomomis edukacinėmis programomis.

5 pav. Ar edukacija pateisino jūsų lūkesčius? (N=348)

elementai. Atsakant į klausimą, respondentai pabrėžė, jog mokomasi per žaidimą, informacija pateikiama per žaidybines veiklas (užduotis), žaismingai naudojamos ir priemonės. Be kita ko, išryškintas akcentas, jog vykdomos veiklos, atliekamos užduotys yra orientuotos į komandinio darbo bei dalyvių bendradarbiavimo ugdymą. Dalyviams taip pat įsiminė veiklos, kuriose naudojamos IKT technologijos, integruojamos smagios, interaktyvios užduotys, suteikiama galimybė iš arčiau susipažinti su dirbtinio intelekto programomis.

Analizuojant atsakymus į trečiąjį klausimą taip pat išryškėjo keli su pasakojimu susiję aspektai, kurie sudomino lydinčius asmenis ar dalyvius. Respondentai minėjo patį pasakojimą, istoriją, atkreipė dėmesį į pamokantį jo pobūdį, pabrėžė istorijos pasakojimo procesą, bei tai, kad į pasakojimą įtraukiamos aktyvios, praktinės veiklos, kurios sudaro galimybę ne tik klausyti, bet ir patiems dalyvauti pasakojime. Tarp įsimintiniausių veiklų paminėti tokie pavyzdžiai kaip bokštų statymas, 3 metrų ilgio kasų pynimas ir pan.

Be anksčiau minėtų veiklų, dalyvius lydintys asmenys akcentavo įspūdžius palikusias tokias veiklas kaip liaudies žaidimai, pavyzdžiui, „Žalčio uodega“, pasakų skaitymą integruojant sensorines veiklas (pavyzdžiui, skirtingų kvapų uostymą, ėjimą imituojuant meškinus, grojimą būgnais, galimybę prisegti bitę prie meškino kailio ir pan.). Šiuo atveju akcentuotas veiklų pritaikymas pagal knygos turinį. Kalbant apie knygas, respondentai išryškino akcentus, jog dalyviams buvo įdomu į pasakas pažvelgti per detektyvo prizmę, susipažinti su bežodžių knygų žanru ir jo teikiamomis galimybėmis. Dalyviams taipogi įsiminė praktinės ir kūrybinės veiklos – galimybė patiems prisiliesti prie muzikos kūrimo panaudojant dirbtinio intelekto įrankius, kurti darbelius, piešti tautinius kostiumus ar piešti kaip M.K. Čiurlioniui, dainuoti sutartines, intonuoti, dėlioti dėliones, šokti, lenktyniauti, rasti teisingus atsakymus, kurie buvo gerai paslėpti, atlikti užduotis su akmenimis, pavyzdžiui, žaisti komandinį žaidimą, dažyti akmenis, kurti pasakojimą apie juos ir kt.

Turinys, jo pateikimas ir ugdomos kompetencijos. Daliai edukacijos dalyvius lydinčių asmenų įspūdį padarė edukacijos idėja, temos aktualumas, jos sąsajos su ugdymo turiniu, taip pat pats informacijos turinys (nauja, naudinga, informacija, susieta su gyvenimu, realūs pavyzdžiai, naudingi ir įdomūs testai, klausimai, puikiai paruošta viktorina), jos pateikimas (aktuali informacija pateikiama aiškiai, suprantamai, įdomiai, žaismingai; tikslinei auditorijai perteikiama daug informacijos jiems priimtinausiu būdu; teorija įtvirtinama per praktinę veiklą), dėmesys atkreiptas į vaizdinės medžiagos pateikimą (pavyzdžiui, ryškias skaidres). Respondentai taip pat pabrėžė įdomią skirtingų dalykų integraciją bei kreipė dėmesį į įvairių kompetencijų ugdymą, pavyzdžiui, žodyno turtinimą, kūrybiškumo išlaisvinimą, greitos orientacijos skatinimą, sprendimų priėmimą, gebėjimą objektyviai vertinti ir spręsti problemas, įkvėpimą drąsiai pažinti pasaulį ir pan. Pastebėta, jog dalyviai patys buvo ir aktyvūs dalyviai, ir sprendimų priėmėjai. Edukacinė veikla leido mokiniams pritaikyti įgytas žinias, ugdė dalyvių finansinį raštingumą, pažindino su kalbos iššūkiais, suteikė vertingas tautosakos interpretacijas ir pan. Dalyvius lydintys asmenys taip pat įvardijo, jog dalyvaudami edukacinėje veikloje pasisėmė naujų idėjų, kurias galės pritaikyti savo įstaigose.

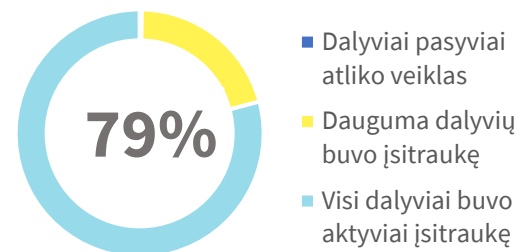
✓ **Kiti edukacinės veiklos organizavimo ypatumai.** Įspūdį edukacijos dalyviams ar lydintiems asmenims padarė ir edukacinėse veiklose naudojamos priemonės, jų įvairovė, gausa, pritaikymas. Pastebėta, jog panaudojant paprastas priemones galima įdomiai perteikti kūrinių įtraukiant visą klasę. Dalyvių įspūdžiai taipogi sieti ir su bibliotekos erdvėmis, kurios apibūdintos

kaip naujos, gražios, žaismingos, interaktyvios. Dėmesys sutelktas į emocinį kontekstą ir atmosferą. Anketose pažymėti tokie aspektai kaip šiltas, malonus priėmimas, gera atmosfera, smagi nuotaika, lengvumo kūrimas, puikios emocijos.

Ketvirtuoju grįžtamojo ryšio anketos klausimu edukacijos dalyvius lydinčių asmenų teirautasi **„Ar edukacijos metu naudojami metodai, pateikiamas turinys atitiko dalyvių amžiaus specifiką?“**. Rezultatai parodė, jog beveik 98 proc. respondentų nuomone, naudojami metodai ir turinys atitiko dalyvių amžiaus specifiką. 2 proc. apklaustųjų nurodė, jog naudojami metodai ir turinys atitiko tik iš dalies. Vertinimo metu identifikuotos 6 edukacinės programos, kuriose taikomi metodai ar turinys iš dalies atitiko amžiaus specifiką. Kita vertus tik viena edukacinė programa šio vertinimo susilaukė du kartus, visais kitais atvejais šis vertinimas buvo išsakytas po kartą.

Penktuoju anketos klausimu siekta išsiaiškinti, ar siūlomos edukacinės veiklos trukmė yra tinkama edukacijos dalyviams. Atsižvelgiant į tai, dalyvius lydinčių asmenų klausta **„Kaip vertinate edukacinės programos trukmę?“**. Atsakymus į šį klausimą pateikė 345 apklaustieji. Didžioji dauguma (98,6 proc.) nurodė, jog edukacinės programos trukmė buvo tinkama, 2 respondentai (po 1 iš vaikų iki 7 m. ir 5–8 kl. mokinių atstovaujамų grupių) pažymėjo, jog veiklos trukmė per ilgą, 3 – kad 1–4 kl. mokinių grupei pritrūko laiko.

Šeštuoju grįžtamojo ryšio anketos klausimu edukacijos dalyvius lydinčių asmenų klausta **„Kaip vertinate dalyvių įsitraukimą į edukacinės programos veiklas?“**. Aprašant edukacinės veiklos aspektus, kurie paliko įspūdį, dalyvių įtrauktis buvo minima gana dažnai. Dalyvių įsitraukimą atskleidė ir apibendrinti šio klausimo atsakymų rezultatai (žr. 7 pav.). 79 proc. edukacijos dalyvius lydinčių asmenų nurodė, jog visi edukacijos dalyviai buvo aktyviai įsitraukę. Beveik 21 proc. respondentų nurodė, kad dauguma dalyvių buvo įsitraukę į edukacines veiklas.

7 pav. Dalyvių įsitraukimas į edukacinės programos veiklas vertinimas (N=345)

Septintasis grįžtamojo ryšio anketoje pateiktas klausimas buvo **„Ar buvo dalykų, kurie dalyviams buvo sudėtingai suprantami ar neaiškiai pateikti?“**. Didžioji dauguma respondentų (97 proc.) pažymėjo, jog nebuvo neaiškių dalykų, tuo tarpu 2 proc. nurodė, kad buvo sudėtingiau suprantamų ar neaiškiai pateiktų edukacinės veiklos aspektų. Šiuo atveju dėmesys atkreiptas į sąvokų ir žodžių aiškumą tam tikroms dalyvių grupėms, pavyzdžiui, vaikai nežinojo žodžių „daboti“, „valdos“, „žemę pardavęs“, „juodvarniai“ ir pan. Jaunesnio amžiaus dalyviai turėjo sunkumų atlikdami kai kurias veiklas, pavyzdžiui, programuodami, atsakydami į sudėtingesnius klausimus.

Stengiantis užtikrinti edukacinių veiklų kokybę labai svarbu nustatyti galimus konkrečios veiklos tobulinimo aspektus. Taigi, aštuntuoju grįžtamojo ryšio anketos klausimu edukacijos dalyvius lydinčių asmenų klausta **„Kuriuos šios edukacijos aspektus, jūsų nuomone, reikėtų tobulinti?“**. Atsakymus pateikė 40 asmenų. Įvardinti šie tobulintini aspektai, pasiūlymai:

- ✓ Dar aktyvesnis dalyvių įtraukimas, daugiau užduočių (pavyzdžiui, daugiau užduočių raštu ar naudojant elektronines priemones, daugiau judrių užduočių, pertraukėlių);
- ✓ Informacijos pateikimo tobulinimas – daugiau vaizdinės informacijos, glaustesnė informacijos sklaidos dalis, aiškesnis sąvokų, terminų paaiškinimas ir pan.;

- ✓ Užduočių supaprastinimas, pavyzdžiui, žaidimo etapų supaprastinimas, pritaikymas mažesniems vaikams, susiejimas su literatūra, praktišku pritaikymu gyvenimui;
- ✓ Priemonių atnaujinimas, patobulinimas pritaikant kitas medžiagas, efektyvesnis priemonių paskirstymas dalyviams;
- ✓ Veiklos trukmės trumpinimas / ilginimas pagal dalyvių amžių;
- ✓ Dalyvių grupės dydžio mažinimas.
- ✓ Techninių nesklandumų (pavyzdžiui, interneto ryšio problemų) šalinimas, triukšmo už edukacinės erdvės mažinimas;
- ✓ Siūlymai, kad darbo metu galėtų skambėti muzika; edukacija būtų animuota pasitelkiant aprangą.

Bibliotekoje siūlant edukacines programas stengiamasi atliepti skirtingų tikslinių auditorijų poreikius. Taigi, svarbiu edukacinės veiklos organizavimo etapu tampa tikslinių grupių poreikių nustatymas. Atsižvelgiant į tai, devintasis grįžtamojo ryšio anketoje užduodamas klausimas buvo **„Kokios temos jus domintų ir paskatintų apsilankyti bibliotekoje, jeigu jos būtų pristatomos edukacinių programų metu?“**. Apibendrinus gautus atsakymus išryškėjo pagrindinės pageidaujamos tematinės kryptys (žr. 1 lentelė).

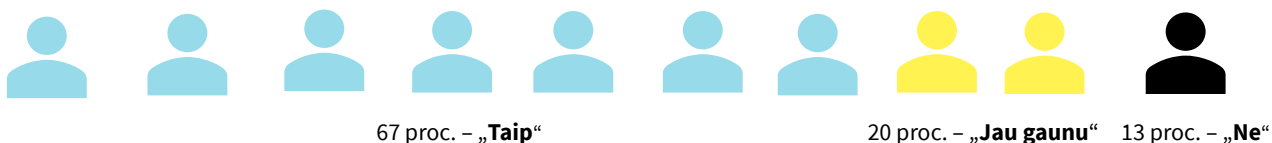
1 lentelė. **Pageidaujamų naujų edukacinių veiklų temos pagal amžiaus grupes**

SKAITYMO IR KALBINĖS RAIŠKOS UGDYMAS			
Vaikams iki 7 m.	1–4 kl.	5–8 kl.	9–12 kl.
Knygų (pasakų) skaitymas ar kūrimas (4 k.), raidžių pažinimas, abėcėlės (2 k.), skaitymo gebėjimų lavinimas, motyvavimas skaityti.	Tautosaka, padavimai, sakmės (6 k.), susitikimai su rašytojais, iliustruotojais (6 k.), knygų skaitymas, naujausios literatūros pristatymai (6 k.), Metų knygos vaikams (2 k.), programiniai kūriniai (3 k.), literatūrinės edukacijos, skatinančios motyvaciją skaityti (2 k.), pasakos, jų inscenizacijos, pasakų veikėjai, perskaitytų knygų pristatymai, pasakojimų pagal knygų ištraukas pratęsimo kūrimas, teksto analizės, samprotavimo užduotys, debatai, viktorinos apie vaikišką literatūrą, knygų gamybą ir pan.	H. K. Anderseno, A. Lindgren kūryba (2 k.), „Mažoji princas“ knygos tematika (3 k.), V. Žilinskaitė „Viso pasaulio tetos“, šiuolaikinė lietuvių literatūra paaugliams (2 k.), lietuvių liaudies pasakos, jų analizė (2 k.), sakmės, padavimai apie Lietuvą, temos, susijusios su knygų veikėjais, personažais (2 k.), programinių kūrinių interpretacijos, komiksų kūrimas, lietuvių kalbos ir literatūros temos, integruojančios praktines veiklas, plečiančios literatūrinį akiratį, Metų knygų rinkimai.	Gimtoji kalba.
SOCIALINIS-EMOCINIS INTELEKTAS			
Vaikams iki 7 m.	1–4 kl.	5–8 kl.	9–12 kl.
Emocijų pažinimas (8 k.), draugystė (3 k.), kasdienių gyvenimo įgūdžių, socialinio-	Emocijų, jausmų pažinimas, žmogiškieji santykiai (geri poelgiai, grįžtamasis gerų darbų ryšys, atjauta, meilė, draugystė,	Paaugliams aktualios temos (2 k.), draugystės, pagarbaus bendravimo, savęs bei emocijų pažinimo temos.	Draugystės, paauglių bendravimo temos.

emocinio intelekto ugdymas, psichologinės temos.	patyčios).		
GAMTOS IR PASAULIO PAŽINIMAS, GEOGRAFIJA			
Vaikams iki 7 m.	1–4 kl.	5–8 kl.	9–12 kl.
Gyvosios gamtos (gyvūnijos, augalijos) pažinimas (9 k.), kosmosas, dangaus kūnai (2 k.), metų laikai (3 k.), pasaulio, aplinkos pažinimas.	Gamtos pažinimas (10 k.) taip pat detalizuojant vandenynų, kosmoso sritis, gyvūnų ar paukščių pažinimą (6 k.), Lietuvos etnografinės sritys, geografija, pasaulio šalių pažinimas, elektros grandinės.	Gamtos mokslų, pasaulio, profesijų pažinimo temos.	
KULTŪRA, ISTORIJA IR TRADICIJOS			
Vaikams iki 7 m.	1–4 kl.	5–8 kl.	9–12 kl.
Gimtojo miesto (Panevėžio) pažinimas (4 k.), Lietuvos pažinimas (3 k.), įvairių šalių tradicijų pažinimas.	Lietuvos istorija ir kitos istorinės temos (5 k.), duonos atsiradimo kelias (2 k.), knygnešystės, Lietuvos valstybinių švenčių, pilietiškumo temos.	Istorinės temos, bibliotekos archyvai, vardų, pavardžių ir vietovardžių žodynai, iškilios asmenybės.	Lietuvos istorija, kultūrinis paveldas.
STEAM IR KITOS TEMOS			
Vaikams iki 7 m.	1–4 kl.	5–8 kl.	9–12 kl.
Matematinų gebėjimų ugdymas (4 k.), skaitmeninis ugdymas, IT panaudojimas, meninė veikla (dailė, teatras, muzikavimas, improvizacija).	Naudojimasis šiuolaikinėmis IT technologijomis (2 k.), saugus naudojimasis socialiniais tinklais, internetu, dirbtinio intelekto tema. Meninės temos: muzikinės (4 k.), šokio, piešimo, kūrybinės (3 k.), teatralinės, dailės, ebru, monotipija). STEAM žaidimai, tvarumas (2 k.), finansinis raštingumas, sportas.	Veiklos susietos su animė, muzika, liaudies dainomis.	

Paminėtina, kad įvairiose amžiaus grupėse taip pat išsakytas šventinių (Kalėdų, Velykų ir pan.) edukacinių veiklų poreikis.

Siekiant užtikrinti, kad informacija apie siūlomas naujas edukacines programas pasiektų tikslinę auditoriją, pageidaujantiems ugdymo specialistams, grupių vadovams bei kitiems specialistams siunčiamas edukacinių veiklų naujienlaiškis. Paskutiniu metu klausimu grįžtamojo ryšio anketoje teirautasi **„Ar norėtumėte ateityje elektroniniu paštu gauti informaciją apie bibliotekoje siūlomas edukacijas?“**. 67 proc. edukacijose dalyvavusių lydinčių asmenų išreiškė pageidavimą, o 20 proc. asmenų nurodė jau gaunantys bibliotekos siunčiamą naujienlaiškį apie edukacines veiklas.

8 pav. Ar norėtumėte ateityje elektroniniu paštu gauti informaciją apie bibliotekoje siūlomas edukacijas? (N=333)

Galimos edukacinių veiklų organizavimo ir pritaikymo vartotojų poreikiams tobulinimo 2026 m. kryptys

- Atsižvelgiant į tai, kad edukacines programas užsako tiek pirmą kartą, tiek kelintą kartą dalyvaujantys specialistai, svarbu jiems pateikti aktualią informaciją apie edukacinių veiklų pasiūlą. Pirmą kartą apsilankančius dalyvius rekomenduojama supažindinti su populiariausiomis edukacinėmis programomis, o palaikant glaudesnį ryšį su į biblioteką grįžtančiais dalyviais, juos informuoti apie naujausias siūlomas edukacines veiklas ar artimos perspektyvos planus.
- Egzistuoja dar maža dalis edukacijos dalyvių lydinčių asmenų, kurių lūkesčiai yra pateisinami tik iš dalies. Tikslinga ateityje išsiaiškinti to priežastis bei dar kritiškiau vertinti edukacinių veiklų pristatymo informaciją, kuri pateikiama edukacinės veiklos užsakymo metu ar edukacinių programų anotacijas, skelbiamas bibliotekos tinklalapyje.
- Susidomėjimas siūlomomis edukacinėmis veiklomis išliko aukštas, todėl itin svarbu ir ateityje išlaikyti aukštą teikiamų edukacinių programų kokybę. Grįžtamojo ryšio anketų rezultatai leido identifikuoti labiausiai pasiteisinusią edukacinės veiklos organizavimo metodų rinkinį, kuris palieka didžiausią įspūdį edukacinės veiklos dalyviams ir juos lydintiems asmenims. Šie sėkmingų veiklos metodų pavyzdžiai, turėtų būti integruojami rengiant naujas edukacines programas.
- Didžioji dauguma edukacinėse programose naudojamų metodų bei pristatomo turinio atitiko dalyvių amžiaus specifiką. Atliekant grįžtamojo ryšio vertinimą identifikuotos 6 edukacinės programos, kuriose nustatytas dalinis atitikimas. Vertinimo metu taip pat sulaukta konkrečių pasiūlymų dėl edukacinių programų tobulinimo. Artimiausiu metu tikslinga peržiūrėti šių edukacinių programų nuosekliuosius planus ir atlikti reikiamus atnaujinimus.
- Atlikta analizė leido 4-se pagrindinėse tikslinėse amžiaus grupėse identifikuoti pageidaujamas naujų edukacinių veiklų temas. Rekomenduojama 2026 m. ruošiant naujas edukacines programas, atsižvelgti į šią informaciją bei taip kurti realius poreikius atitinkančias, tikslinėms auditorijoms aktualias naujas edukacines veiklas.
- Informaciją apie naujas edukacines programas norinčių gauti respondentų dalis dar išlieka didesnė nei jau gaunančių. Atsižvelgiant į tai, tikslinga tęsti dalyvių informavimą apie šią galimybę, taip pat plėtoti naujas komunikacines priemones, kurių dėka platesnė auditorija susipažintų su bibliotekos vykdomomis edukacinėmis programomis.

GRĮŽTAMOJO RYŠIO KLAUSIMYNAS

Duomenys renkami bibliotekos edukacijų apskaitos ir kokybės užtikrinimo tikslais.

Edukacinės programos pavadinimas:.....

Dalyvių amžiaus grupė: ☐ vaikai iki 7 m. ☐ 1-4 kl. ☐ 5-8 kl. ☐ 9-12 kl. ☐ suaugusieji

1. Ar mūsų bibliotekos siūlomose edukacijose lankotės pirmą kartą?

☐ Taip, tai pirmas kartas ☐ Ne, jau lankiausi kelis kartus ☐ Neprisimenu

2. Ar edukacija pateisino jūsų lūkesčius?

☐ Nepateisino ☐ Iš dalies ☐ Pateisino ☐ Pranoko lūkesčius ☐ Neturiu nuomonės

3. Kas paliko didžiausią įspūdį, labiausiai nustebino jus ir jūsų lydimus dalyvius?

.....
.....

4. Ar edukacijos metu naudojami metodai, pateikiamas turinys atitiko dalyvių amžiaus specifiką?

☐ Neatitiko ☐ Iš dalies ☐ Atitiko ☐ Neturiu nuomonės

5. Kaip vertinate edukacinės programos trukmę?

☐ Pritrūko laiko ☐ Tinkama ☐ Per ilgą ☐ Neturiu nuomonės

6. Kaip vertinate dalyvių įsitraukimą į edukacinės programos veiklas?

☐ Visi dalyviai buvo aktyviai įsitraukę ☐ Dauguma dalyvių buvo įsitraukę ☐ Dalyviai pasyviai atliko veiklas ☐ Beveik nebuvo įsitraukimo ☐ Neturiu nuomonės

7. Ar buvo dalykų, kurie dalyviams buvo sudėtingai suprantami ar neaiškiai pateikti?

☐ Taip (įvardinkite).....
☐ Ne ☐ Neturiu nuomonės

8. Kuriuos šios edukacijos aspektus, jūsų nuomone, reikėtų tobulinti?

.....
.....

9. Kokios temos jus domintų ir paskatintų apsilankyti bibliotekoje, jeigu jos būtų pristatomos edukacinių programų metu?

.....
.....

10. Ar norėtumėte ateityje elektroniniu paštu gauti informaciją apie bibliotekoje siūlomas edukacijas?

☐ Taip (didžiosiomis raidėmis įrašykite el. pašto adresą)
☐ Ne
☐ Jau gaunu

Dėkojame už pateiktus atsakymus.